

Återstarta besöksnäringen

Kommunala åtgärder

Inledning

Många kommuner över hela landet har glädjande nog hörsammat de förslag på åtgärder som Visita tidigare fört fram för att förbättra besöksnäringens extremt utsatta läge i spåren av pandemin, de restriktioner som införts och beteendeförändringar som skett. Dessutom har många kommuner även infört ytterligare och andra åtgärder än dessa. Förslagen på åtgärder har därför uppdaterats i detta dokument.

Sveriges kommuner har, generellt sett, visat en stor vilja att stötta besöksnäringen. Samtidigt skiljer sig kommunernas bedömningar åt vad avser hur generös och pragmatisk man är i förhållande till näringens behov. Visitas bedömning är att alltför många kommuner ser juridiska och byråkratiska hinder istället för möjligheter. Vissa går dock före och visar genom sitt agerande att det går att vara just såväl generös som pragmatisk när man tolkar regelverk och lagar. I sammanhanget bör också tilläggas att SKR menar att situationen med pandemin är extraordinär och att olika former av stöd med anledning av pandemin kan ges utan att Kommunallagen förhindrar detta.

De åtgärder som införts har spelat stor roll för besöksnäringen. Dels i sak, dels som viktiga signaler till näringen om att den lokala politiken inser näringens betydelse. Dock befarar många företag att åtgärderna endast införs och gäller i det akuta pandemiläget. Besöksnäringens kris kommer emellertid inte vara över för att det läget i pandemin eventuellt förbättras eller för att restriktioner lättas/tas bort i takt med att vaccinationerna ökar.

Under pandemin har många företag i det närmaste helt saknat intäkter och detta, tillsammans med att utlovade stöd inte nått företagen, har lett till att stora skulder byggts upp. Till skillnad mot många industriföretag kan inte besöksnäringens företag lägga sina produkter på lager för att sälja dem senare. En hotellnatt eller restauranglunch som inte blir av är för alltid förlorad.

Vidare råder det stor osäkerhet kring hur efterfrågan framöver kommer att se ut, både från svenska och utländska gäster/kunder. Under sommaren 2020 kunde företagen, speciellt i kustnära semesterorter, förvisso se ett ökat antal gäster på grund av att fler ägnade sig åt så kallad "svemester". Denna ökning var dock från extremt låga nivåer under våren 2020 och intäkterna kompenserade inte på långa vägar den katastrofsituation som rådde under våren. Dessutom lyste de utländska gästerna i stort sett med sin frånvaro och inte minst i storstäderna var även sommaren betydligt sämre intäktsmässigt än till exempel sommaren 2019. Även sommaren 2021 ser ut att bli en utmaning, bland annat på grund av att många klassiska reseanledningar, såsom konserter och festivaler, inte heller i år kommer att genomföras.

Det är således av största vikt, för att rädda jobb och företag, att åtgärderna som införs blir permanenta eller åtminstone finns kvar under lång tid. Besöksnäringens återstart kommer att ta tid och Sveriges kommuner har en stor uppgift och ett stort ansvar att fortsätta vara en del av den återstarten.

Visita har tagit fram följande exempel på kommunala åtgärder som skulle förbättra företagens extremt utsatta läge. Dessa åtgärder behöver vara permanenta eller finnas kvar under mycket lång tid.

- Inför ett stopp för uttag från företag av
 - kommunala tillsynsavgifter för bland annat tillsyn enligt alkohollagen, miljöbalken och lagen om tobak och liknande produkter
 - kommunala avgifter vid markupplåtelser för bland annat uteserveringar
 - andra taxereglerade avgifter, t.ex. VA-, renhållningsavgifter och tömning av fettavskiljare
- Sätt avgiften för livsmedelskontroll till ett minimum och skjut fram betaltiden
- Återbetala avgifter som företag redan har debiterats av kommunen.
- Låt restaurangernas uteserveringar vara öppna året runt och var generös med serveringstider och uteserveringarnas ytor samt inför avgiftsfri och prioriterad handläggning av bygglovsansökan om att öppna uteservering
- Gör det möjligt att skjuta upp betaltiden till kommunen och dess bolag samt korta betaltiden till företag som levererar till kommunen
- Inför hyreslättnader och uppskov med betalning av hyra i kommunens egna fastigheter
- Skjut upp evenemang i stället för att avboka för att låta de pengar som betalats in stanna hos företaget.
- Ha en pragmatisk inställning i den kommunala tillämpningen och tillsynen av restriktioner
- Hitta modeller som gör det möjligt att med stöd av alkohollagen tillåta att cateringföretag serverar alkohol i samband med så kallad microcatering, det vill säga servering av mat och dryck i hem
- Erbjud restauranger att leverera mat till kommunens mottagningskök och/eller i de matlådor etc som kommunen levererar inom ramen för sin hemtjänstverksamhet
- Ge ökade medel till marknadsföring av "hemester" eller annan utveckling av besöksnäringen, till exempel inom ramen för kommunens destinationsbolag eller motsvarande
- Säkerställa tydlig, uppdaterad och tillgänglig information till företagen, till exempel genom företagslotsar eller andra typer av lösningar
- Köpa presenter/gåvor etc från lokala aktörer som till exempel restauranger
- Lätta i kraven på ordningsvakter på serveringsställen

visita.se

Box 3546, 103 69 Stockholm, Telefon +46 8 762 74 00 | Box 404, 401 26 Göteborg, Telefon +46 31 62 94 00

Box 186, 201 21 Malmö, Telefon +46 40 35 25 00 | Pedagogens väg 2, 831 40 Östersund, Telefon +46 63 14 10 99

Box 1958, 791 19 Falun, Telefon: +46 23-580 48